

Glasovanje v senatu.

Razvoj kongresnega programa. — Predloga glede posojila bo najbrže soglasno sprejeta.

Washington, D. C., 16. aprila. Kongresni program vlade se razvija na način, ki je popolnoma zadovoljil javne čimtelje. Predloga, s katero se dovoljuje najetje \$7.000.000.000, bo sprejeta v senatu najbrže v tork ali sredo. O predlogi bo poročal jutri senat in finančni komitej, in ako ne nastane protinji kakšna neprilaskovana opozicija, bo sprejeta soglasno kot v poslanski zbornici.

Trije senatorji, ki so nasprotovali posameznostim v vladnem vojnem programu, se še niso natančno izrazili glede svojega stališča napram predlogi o vojnem davku. Ker pa niso izjavili, da bodo nasprotovali tej predlogi prevladujoče prepričanje, da bodo glasovali zanj.

Senator La Follette iz Wisconsin je edini senator, o katerem se domneva, da bo nasprotoval predlogi.

Vojaška predloga, ki določa po pisovanju iz izbranim novoncem bo dobila svojo stalno obliko prvič in sicer v vojnem odboru.

Dasi ravno je opaziti precej o poziciji proti takojšnji konspiraciji ali popisovanju, kar je po mnenju vojnega departamenta edino uspešna metoda, vendar ni opaziti nobene znake, da bi skušali senatorji in poslanci zavleči s obstrukcije sprejem te odredbe.

Nadčelnik Dent hitnega vojaškega komiteja bo skušal s svojim člani dati tej vojaški predlogi o bliko, ki bo zagotovila nje hitro sprejem od poslanske zbornice. — Mogoče je, da se bo odredbo predložilo zbornici ter jo sprejelo že do konca tega tedna ter jo nato odposlalo senatu, kjer je med satorji število nje podpornikov večje kot pa med člani poslanske zbornice.

Carranza je nevtralen.

Mexico City, 16. aprila. — Pri otvoritvi zasedanja novega mehiškega kongresa je general in predsednik Carranza proglasil nevtralnost z ozirom na vojni med Združenimi državami in Nemčijo.

Ko je Carranza stopil v zbor, nico, je godba igrala narodnohimno in vsak sedež v diplomatičnih ložah je bil zaseden. Zbornice je bila polna do zadnjega kota in vse je glasno pozdravljalo predsednika.

Njegov govor je bil dolg 200 strani. Govor je bral štiri ure. Razpravljajl je celo revolucijo o letu 1913, ko jo je prišel prot. Huerti.

Z veliko napetostjo so poslušali tuji diplomati Carranzov izjav o dekretu iz leta 1913, da se po vrne vsa škoda, ki bi jo imeli tuj narodi v Mehiki v času revolucije. Izjavil je, da se povrne le onr škoda na lastnosti, ki je bila zaplenjena po vojaštvu. Ako je trpel lastnina kako drugače po civilni vojni, se ne povrne. Na ta način bo znasala nepovrnjena škoda nad dve tretjini.

Avstrija želi mir s Rusijo.

Pariz, Francija, 16. aprila. — Kakor se poroča iz Zuricha v Švic, je izdala avstrijska vlada sporočilo, v kateri izraža željo, da bi se napravil mir med Avstrijo in Rusijo. Pravi, da za to mikakega pravega nasprotstva. To izjavo je dunajska vlada izdala na podlagi ruske izjave, da ne želi tujega ozemlja. Tudi Avstrija si ne želi prilastiti tujih dežel; želi samo, da se napravi stalen mir, ki bo slonel na pravih narodov, da si sami volijo vladu. Avstrijski cesar — pravi ta spomenica — želi živeti v prihodnje v miru in prijateljstvu z Rusijo.

Aleksijev vrhovni poveljnik.

Petrograd, Rusija, 16. aprila. — General Mihail V. Aleksijev je bil imenovan za vrhovnega poveljnika vseh ruskih armad. Imenovan je bil malo po uspešni revoluciji.

Vlada in cene živil.

Pojavila se je potreba ustanovitve starih armad. — Proklamacija predsednika Wilsona. Vojni čas.

Washington, D. C., 16. aprila. Poziv predsednika Wilsona na domoljubje naroda je prvi poziv za industrijalne prostovoljce v veliki armadi narodne službe, ki mora obojiti bojno črto, če se hoče doseči zmago v tej vojni ter preprečiti lakoto in pomanjkanje živil in materijala.

Kot v armadi in mornarici se nudi v tej stroki prilika za prostovoljni pristop. Če pa slednji ne bo dovoljen, ima vlada pravico sklicati zadostno število mož za to službo.

Gre namreč za ustanovitev starih velikih armad.

Armada in mornarica:

poljedelska armada za prehranitev vojakov in delavcev;

tvorniška armada za izdelovanje municije in drugega vojnega materijala;

transportacijska armada, ki bo mela v rokah izvoz vsega potrebnega v Evropo.

Značilni del poziva predsednika Wilsona je on, v katerem poziv je izdelovalec, prekupec in trgovec, naj ne streme za izvanrednimi loži. To pomeni pričetek konca umetnega dvigovanja cen v višine, s katerim se je izsesavalo obilnost skozi leta.

V mirnih časih je zvezni, državni ali občinski vladni skoraj nemoreče samovoljno določiti cene živilom. Stare pravice o prostosti trgovine in pravica, da se sme zavetati vse, kar more promet prenesti glede trgovskih transakcij, se to je tvorilo veliko oviro proti poskusom znižati cene živilom ali takli drugi življenjski potrebščin.

Sedaj pa so nastopili vojni časi. Vojno pravo ne priznava trgovskega reda, da delata cene dobava in povpraševanje. Nad vsako postavbo dviga potreba naroda.

Kabinet se je že posvetoval glede zakonodaje, s katero bi se dalo vladi pravico regulirati cene živil in tudi urediti produkcijo v različnih industrijah, ki so življenjskega pomena za narodno varnost.

Združene države in Južna Amerika.

Washington, D. C., 16. aprila.

Vlada je zelo zadovoljna z izjavami posameznih držav v Južni Ameriki. So same še tri države — Ecuador, Venezuela in Colombia, ki še niso izrazile svojega stališča.

V naslednjem je povedano stališče posameznih držav:

Cuba je napovedala vojno Nemčiji.

Panama je pripravljena storiti vse za obrambo Panamskega prečopa.

Costa Rica je ponudila Združenim državam svoja pristanišča, la jih sme rabiti za časa vojne ameriške mornarice.

Brazilijska je prekinila diplomatske zveze z Nemčijo.

Bolivija je prekinila zveze z Nemčijo.

Uruguay je odobrila postopaje Združenih držav in je izjavila, da je bojevanje nemških podmorskih čolnov "napad na človečanstvo".

Paraguay je izrazila simpatije kladu Združenih držav, "ki so bile prisiljene iti v vojno, da izvojuje pravice nevtralecev".

Argentina je odobrila ameriško postopanje, ki je "pošteno in pravično".

Mehiko je nevtralna.

Guatemala je razglasila prekič, kar pomeni, da bodo kmalu prekinjene diplomatske zveze z Nemčijo.

Honduras, Salvador in Nicaragua pričakujejo, kaj stori Guatemala in bodo naznanile svoje stališče, kadar se odloči Guatemala.

Kazen za razsaljenje zastave.

Joseph Frank je bil večeraj v Bronxu, New York, obsojen na 10 dni v prisilno delavnico, ker je v neki gostilni potegnil iz svoje gumbnice majhno ameriško zastavo in jo vrzel na tla.

Mir do 31. julija.

London, Anglija, 16. aprila. — Lloyd je naznanil, da smejo njegovi agenti v Ameriki sprejemati stavo 10 proti 8, da bo vojna končana do 31. julija t. l.

Železničarji zahtevajo večjo plačo.

Boston, Mass., 16. aprila. — Uslužbenci na tovornih vlakih Boston & Maine železnice zahtevajo 15 odstotkov povzraščanja plače.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Posadka "Scorpions".

Bux, Švica, 16. aprila. — Na Dunaj je prišlo 23 mornarjev posadke patrolnega čolna "Scorpion", katerega je turška vlada zaplenila. Prišli so ravno, ko se je ameriško diplomatsko osebje pripravljalo za odhod. Šli bodo preko Švice v Ameriko.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Ubogajte vojaške straže!

Regulacija redne armade, ki ne pozna nobene izjeme, določa, da se mora vsakdo pokoriti straži. Generalni major Wood se ustavi, kadar ga pozove k temu straža, ter se ne bo premaknil niti za korak naprej, dokler mu tega ne dovoli. Predsednik Združenih držav izpolnjuje isto pravilo, in tako mora iti navzdol do najbolj priprostege državljana.

Če se torej naenkrat pojavi postava v sivo-rjavi obleki in s puško v roki ter ukaže "Halt!", ne hodite naprej! Na vprašanja, ki se vam jih stavi, gledajte vaše osebnosti, odgovorite po pravici ter ostanite mirni, dokler traja izpraševanje. Storitve vse, kar se vam ukaže storiti, a pred vsem ne skušajte iti naprej, dokler se vam tega ne dovoli. En sam korak je morda usoden.

Straža ima svoje povelje ter ga ima izvesti. Dejstva pa, da mora nabasati magacin svoje Springfield puške je zadosten migljaj, da mora v skrajnem slučaju streljati in ubiti.

Dogodki, ki so se završili v zadnjih dneh, ko so straže streljale in skoro v vseh slučajih smrtno ranile ali na mestu ubile več oseb, naj ne streme za izvanrednimi loži. To pomeni pričetek konca umetnega dvigovanja cen v višine, s katerim se je izsesavalo obilnost skozi leta.

V mirnih časih je zvezni, državni ali občinski vladni skoraj nemoreče samovoljno določiti cene živilom. Stare pravice o prostosti trgovine in pravica, da se sme zavetati vse, kar more promet prenesti glede trgovskih transakcij, se to je tvorilo veliko oviro proti poskusom znižati cene živilom ali takli drugi življenjski potrebščin.

Sedaj pa so nastopili vojni časi. Vojno pravo ne priznava trgovskega reda, da delata cene dobava in povpraševanje. Nad vsako postavbo dviga potreba naroda.

Kabinet se je že posvetoval glede zakonodaje, s katero bi se dalo vladi pravico regulirati cene živil in tudi urediti produkcijo v različnih industrijah, ki so življenjskega pomena za narodno varnost.

Združene države in Južna Amerika.

Washington, D. C., 16. aprila.

Vlada je zelo zadovoljna z izjavami posameznih držav v Južni Ameriki. So same še tri države — Ecuador, Venezuela in Colombia, ki še niso izrazile svojega stališča.

V naslednjem je povedano stališče posameznih držav:

Cuba je napovedala vojno Nemčiji.

Panama je pripravljena storiti vse za obrambo Panamskega prečopa.

Costa Rica je ponudila Združenim državam svoja pristanišča, la jih sme rabiti za časa vojne ameriške mornarice.

Brazilijska je prekinila diplomatske zveze z Nemčijo.

Bolivija je prekinila zveze z Nemčijo.

Uruguay je odobrila postopaje Združenih držav in je izjavila, da je bojevanje nemških podmorskih čolnov "napad na človečanstvo".

Paraguay je izrazila simpatije kladu Združenih držav, "ki so bile prisiljene iti v vojno, da izvojuje pravice nevtralecev".

Argentina je odobrila ameriško postopanje, ki je "pošteno in pravično".

Mehiko je nevtralna.

Guatemala je razglasila prekič, kar pomeni, da bodo kmalu prekinjene diplomatske zveze z Nemčijo.

Honduras, Salvador in Nicaragua pričakujejo, kaj stori Guatemala in bodo naznanile svoje stališče, kadar se odloči Guatemala.

Kazen za razsaljenje zastave.

Joseph Frank je bil večeraj v Bronxu, New York, obsojen na 10 dni v prisilno delavnico, ker je v neki gostilni potegnil iz svoje gumbnice majhno ameriško zastavo in jo vrzel na tla.

Mir do 31. julija.

London, Anglija, 16. aprila. — Lloyd je naznanil, da smejo njegovi agenti v Ameriki sprejemati stavo 10 proti 8, da bo vojna končana do 31. julija t. l.

Železničarji zahtevajo večjo plačo.

Boston, Mass., 16. aprila. — Uslužbenci na tovornih vlakih Boston & Maine železnice zahtevajo 15 odstotkov povzraščanja plače.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Proklamacija predsednika Woodrow Wilsona.

Proklamacija, ki jo je izdal predsednik Wilson je namenjena državljanom in ne državljanom.

Washington, D. C., 16. aprila. Danes je izdal predsednik Wilson sledečo proklamacijo:

Da bodo vsi ameriški državljanji in ne državljanji, ki se pregreše proti vladi Združenih držav, vedeli, kakšna kazen jih zadene izdajam jaz, Woodrow Wilson, predsednik Združenih držav, sledečo proklamacijo:

Točka 3. član III ustave se glasi: — Izdajstva proti Združenim državam je kriv on, ki se bojuje proti Združenim državam, oziroma, ki je v zvezi z njihovimi sovražniki.

Kazenski zakonik Združenih držav določa sledeče:

Točka 1.: — Vsaka oseba, ki je dolžna zvestobo Združenim državam, je zakrivila izdajstvo, če se bojuje proti njim, ali če se prikloni njenim sovražnikom s tem, da jim daje pomoč ali zaslonbo v notranjosti mej Združenih držav ali kjerkoli drugod.

Točka 2.: — Vsaka oseba, ki se spozna krivim izdajstvom, se kaznuje s smrtjo oziroma po razsodni sodnega dvora na kazen prisilnega težkega dela ne manj od petih let in z globo ne manj kot desetisoč dolarjev. To svoto se iztirja iz njegovega premoženja ali nepremičnega imetja, katero je mel v času, ko je izvršil zločin izdajstva. Prodaja ali prenos tekton te dobe nista veljavna. Vsaka oseba, ki je obsojena zaradi izdajstva postane s tem nesposobna opravljati kakršnokoli državno službo v Združenih državah.

Točka 3.: — Vsaka oseba, ki je dolžna zvestobo Združenim državam, postane kriva nameravanega prikrivanja, če ve za kak cilj izdajstva proti Združenim državam pa to zataji oziroma izdajstva ne odkrije, čimprej more ter ga ne javi predsedniku Združenih držav, guvernerju, sodniku, ali mirovni sodnikom dotične države. Tako o sebo doleti kazen do sedmih let je ali pa globo 1000 dolarjev.

Točka 6.: — Če se zaroti več oseb v katerikoli državi spadajoč pod vladu Združenih držav, oziroma v kraju, ki spada po jurisdikciji Združenih držav, z namenom, da se strmolgavi, da jo zaveže v vojno da nasprotuje njeni oblasti, da hoče preprečiti izvedbo kakega zakona, se jih mora kaznovati z ne manj kot 5000 dol. jev globo oziroma z zaporom šestih let.

Ameriška zvezna sodišča so spoznala sledeča delovanja za izdajalska:

Uporaba ali poskus uporabe sile oziroma nasilja napram vladi Združenih držav oziroma njeni moči na suhem ali morju.

Vse tajno delovanje se smatra kot veleizdajalsko, pa naj ima svoj izvor v Združenih državah ali izven njih, naj ga opravljajo državljani Združenih držav ali pa inozemci, ki stanujejo v Združenih državah.

Inozemci ki stanujejo v Združenih državah se morajo ravnatoko pokoriti postavam Združenih držav kakor državljani.

Vsako osebo, ki se bo proti temu pregrešila, se bo energično zasledovalo in kaznovalo.

V Washingtonu, dne 16. aprila leta 1917.

Woodrow Wilson.

Posadka "Scorpions".

Bux, Švica, 16. aprila. — Na Dunaj je prišlo 23 mornarjev posadke patrolnega čolna "Scorpion", katerega je turška vlada zaplenila. Prišli so ravno, ko se je ameriško diplomatsko osebje pripravljalo za odhod. Šli bodo preko Švice v Ameriko.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Chicago, Ill., 16. aprila. — V Chicago bo vlada Združenih držav odprla šolo za zrakoplovce; število učencev se doletiti na 75.

Šola za zrakoplovce.

Nadzorovanje ruske vlade.

Petrograd, Rusija, 16. aprila. — Kongres delavskega in vojaškega sveta je sprejel sledečo resolucijo: —

1. Provisorčna vlada, ki se je med revolucijo postavila z dovoljenjem delavskega in vojaškega sveta, je razglasila svoj program. Ta program vsebuje princip demokracije in je ostala zvesta svojim obljubam.

2. Kongres pozivlja vso revolucionarno demokracijo, da se zbere okoli delavskega in vojaškega sveta, ki je središče organizirane demokracije moči, ki

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
SEVERNIO PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

En celo leto velja list na Ameriko	Za celo leto na mesto New York	5.00
in Canada	Za pol leta na mesto New York	3.00
En pol leta	Za četrt leta na mesto New York	1.50
En četrt leta	Za inosemstvo na celo leto	0.50

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredni nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovoli pošilja po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejane številke namani, da hitreje najdemo naslovika.

Dopisom in pošiljatkam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St.

New York City

Telephone: 4087 Cortlandt.

MAKERS AN ASSOCIATION

MEMBERSHIP LABEL

FOR CIRCULARS, NEWS, ETC.

Pot k zmagi.

Razen Rusije ni imela do zdaj še nobena bojujoča država v Evropi nobenih posebnih uspehov.

Vse osvojeno ozemlje, vse pridobljene bitke so brez globokega pomena.

Kaj si je na boljšem Nemec s Severno Francijo, kaj z Rusko Poljsko; kaj koristi Avstriji Srbija?

Res je, da so imele vse te zmage velik moralen uspeh, da so na nek način elektrizirale prebivalstvo, toda to je bilo in je zopet minilo.

Da so enkrat za vselej minili časi, ko je zmagovalec zavladal osvojenemu ozemlju, se bo jasno izkazalo v sedanjih vojni.

Vsak narod kot tak je skupina zase, ki si sama določa bodočnost in sam seboj živi svoje žalostne in vesele dneve.

Nemci so pred štiridesetimi leti osvojili Alzacijo in Lotaringijo. Ker prebivalstvo niso pustili svobodnega razvoja, je še druga generacija tamošnjega ljudstva Nemcem skoraj ravno tako nasprotna kot jim je bila prva. V Alzaciji in Lotaringiji je neprestana opozicija.

Misli na Francijo ni mogoče izbrisati, hrepenenja po Franciji ni mogoče zadušiti.

In to vidimo povsod.

Pri vseh podjarmljenih narodih, pri vseh, katerim je vladala mačeha, mesto da bi jim bila mati.

Prej smo omenili Rusijo in njen uspeh.

Ruski vojaki so bili zavzeli Bukovino in Galicijo, pa so se morali umakniti. Rusko ljudstvo se ni bilo navdušilo za zmago in tudi vsled poraza ni bilo posebno žalostno.

Rusi niso vedeli, zakaj se bore.

Vlada je rekla, da ne smejo prej nehati, dokler ne osvoje — Carigrada in dokler ne napravijo enkrat za vselej konec turškemu gospodstvu v Evropi.

Neuspeh je sledil neuspehu. Neuspehov je bilo toliko, da so popolnoma zatemnili trenutne uspehe in pridobitve.

Česar ni slutil noben diplomat, noben državnik, česar niti Rusi sami niso slutili, se je zgodilo.

Mahoma, v dveh ali treh dneh se je otrslo rusko ljudstvo svojega sovražnika in zatiralca — carja.

To je bilo prvo in največje delo ruskega naroda izza izbruha vojne.

In temu so sledile mahoma silne izpremembe. Nena doma sta se pojavili dve sili, ki sta dovolj močni, da priborita človečanstvu boljše bodočnost in da mu zagotovita pravice, ki jih zasluži in ki jih je vredno.

Amerika je čakala dolgo časa.

Prenašala je krivice, s katerimi so jo pitali Nemci, njen zastopnik je pa koval trezno in premišljeno načrt, potem katerega bo mogoče odpraviti vse ovire civilizaciji ter zagotoviti vsakemu posamezniku in vsakemu narodu obstoj.

Predsednik Wilson je izdal svojo zgodovinsko važno proklamacijo, katere temeljna točka je:

— Vse, kar se prevredni, naj se prevredni na demokratični podlagi, vsak narod naj ima pravico do samostojnosti in razvoja, vsakemu narodu svoje, proč z vsem, kar ovira napredek! —

Proklamacijo so zavezniki navdušeno pozdravili.

Pot in cilj bodočega vojevanja jim je začrtala Amerika, najbolj demokratična država na svetu.

Zavezniki so pozdravili predsedniško proklamacijo, nemška vlada z Viljemom na čelu se je pa stresla, vedoč, da so ji začele biti zadnje ure.

—k.

Kratke vesti.

Pridelek žebule na Bermudi se čeni na 135.000 mernikov. Pridelek krompirja bo slab, in sicer zaradi pomanjkanja dežja. Pridevalo se bo nekako 35.000 barelov (sodov).

V Guatemali se je pričelo dne 1. aprila z obratovanjem v novi napravi za Portland cement. Podjetje je financiral ameriški kapital ter stane \$250.000. Tam izgovarjeni cement se lahko prodaja

za manj kot \$4, torej še enkrat ceneje kot importirani cement.

Ameriški toaletni predmeti postajajo vedno bolj popularni na Daljnem Istoku. Francija in Anglija, ki sta prej dobavljali te predmete, nista več v stanju pošiljati nadaljnjo blago.

Zaloge klavirjev se je v Sao Paulo v Braziliji nadomestilo z izdelki ameriškega izvora. To dejstvo se pripisuje ne le vojni, temveč tudi boljši kakovosti ameriškega izdelka.

Oče avstr. mornarice.

Dne 8. februarja je umrl na Dunaju mož, katerega se lahko z vso pravico imenuje oče avstr. mornarice. Ta mož je bil veliki admiral Anton Haus, sin naše Kranjske dežele. Ko se je razširila novica o smrti tega odličnega mornarja ob sinji Adriji od bojne ladje do ladje, niso obžalovali njegove smrti le častniki, ki so videli v njem ženjalnega voditelja, temveč obžalovalo jo je tudi moštvo, pri katerem je bil Haus skrajno priljubljen. Haus je bil prava vojaška natura. V službi je bil strog, včasih celo trd proti svojim podrejenim, a bil je strog tudi proti samemu sebi. Kljub temu pa je bil dobrega srca ter velike dobrodnosti, kar se je kazalo v vseh njegovih dejanjih proti častništvu in moštvu. Predvsem pa je bil mož, ki se je imel zahvaliti za vse, kar je bil dosegel v življenju, edino samemu sebi, svoji nadarjenosti in pridnosti. Nikar zaščitnik mu ni gladi pot in kar je dosegel, je dosegel s svojo lastno močjo. Vred tega je pozneje, stoječ na višku svoje kariere, s ponosom odklonil vse zunanje časti, s katerimi se ga je hotelo odlikovati. Odklonil je predvsem plemišstvo ter ostal navadni meščanski Anton Haus.

Haus se je rodil v Ljubljani na Kranjskem leta 1851. Že kot mladež dečka ga je vleko ven v svet in ko je dovršil srednješolske študije, je vstopil leta 1869 v avstr. vojsko mornarice kot aspirant. Predpostavljeni mu častniki so kaj hitro spoznali, da tiče v mlademu Hausu izvanredne zmožnosti in vsled tega se mu je že v mladih letih poverilo več zelo delikatnih in važnih nalog. Javnost pa se je pečala s Hausom šele leta 1899, ko je zastopal Avstro-Ogrsko pri mednarodni ekspediciji za zadušitev ustaje bokserjev na Kitajskem. Takrat je ravno plul groz svet kot poveljnik korvete "Donau", ko mu je došlo povelje, naj se takoj obrne proti Kitajski ter tam prevzame poveljstvo nad križarko "Maria Theresia", koje posadka je tvorila prispevek avstro-ogrsk. mornarice pri tamošnji ekspediciji. Vrnivši se od te naloge nazaj v domovino, je postal Haus najprvo prezidjalni načelnik mornariškega odseka vojnega ministrstva na Dunaju in kmalu nato predsednik tehniškega odseka. Na obeh teh mestih se je z vso umenoto lotil dela reorganizacije avstr. mornarice. Kljub mirnim razmeram in celo prijateljski zvezi z Italijo ni pustil Haus niti trenutka iz vidika krepke se razvijajoče mlade italijanske mornarice ter je skušal držati ono svoje lastne domovine tako glede števila kot glede tehnike na isti višini.

Hausu se je ponovno poverilo poveljstvo eskader in konečno je bil imenovan mornariškim inšpektorjem, katero mesto se je ustvarilo prav nalašč zanj.

Ko je leta 1913 odstopil admiral grof Montecuccoli, je bil imenovan Haus njegovim naslednikom in s tem načelnikom cele avstro-ogrsk. mornarice.

Leta 1915 se mu je podelilo naslov "velikega admirala avstro-ogrsk. mornarice", kar je značilno odlikovanje, katerega ni bil dotlej deležen še noben avstrijski mornar. V pričetku svetovne vojne in toliko časa, dokler je ostala Italija nevtralna, je dobila avstr. mornarica nalogo vršiti delo pomorske policije v adrijskem morju proti pomornim napadom francoskih in angleških bojnih ladij. Že pri rešitvi te naloge, ki je trajala od avgusta 1914 do maja 1915 so se pokazale vse odlične zmožnosti admirala Hausa. S prav majhnimi lastnimi izgubami se je posrečilo Hausu priprazdati nasprotniku prav občutne izgube.

Njegova dalekovidnost pa se ni zadovoljila s tem delom, temveč se je celih šest mesecev pripravil na vstop Italije v vojno in s tem na boj proti glavni tekmovalki Avstro-Ogrske v Jadranskem morju.

Italijanska mornarica je našla ob svojem vstopu v vojno svojega nasprotnika sijajno pripravljeno. Vsi italijanski načrti, kako napasti in zavzeti obalo Istre in Dalmacije, so postali neizvršljivi vsled podrobnih protidredb admirala Hausa. Slednji pa se ni omejil na defenzivo, temveč je ponovno s svojimi ladjami napadel iztočno italijansko obal. Pri tem pa se Haus ni omejil na zastarali način odprtih spopadov s bojnimi ladjami. Glavno važnost je podeljal od leta 1916 naprej na vojevanje s pomorskim letalstvom in sodeloval in uspehi, katere je bil dosegel

s tem, so se v živem spominu vseh tud blokado Sredozemskega morja se je izvršilo po načrtih Hausa.

Sredi tega delovanja ga je dohitela smrt na Dunaju, kjer se je mudi po opravih. Mož železnih živcev in telesa je bil bolan le par dni. Vsa zdravniška pomoč je bila zastopni in Hausu ni bilo več namenjeno videti sinjo Adrijo in Pulj, katero mesto je postalo njegova druga domovina.

Prikazen admirala Hausa je prav posebno zanimiva za nas Slovence, kajti razven dejstva, da se je rodil na Kranjskem, je treba še omeniti, da je skoro vse svoje proste ure preživel na Dolenjskem, v okolici Novega mesta, kjer je bil splošno znan in priljubljen. Sloveščino je kot rojen Kranjec popolnoma obvladal in tudi rad govoril. Bil je ena izmed redkih demokratskih prikazni med avstrijskim častništvom, ki se ne potezoje za zunanje časti in odlikovanja, temveč žive le svojemu poklicu.

Dopis.

Pittsburgh, Pa.

Slovenici! Združene države se nahajajo v vojnem stanju. Amerikanski vladi od sovražnika vsiljena vojna bo izvojen do zmage z uporabo vseh neizčrpljivih sil te mogočnega dežele. Ne v sebične namene, ampak kakor boriteljica za pravice človečanstva je Amerika izdrla svoj meč.

Od vseh tujih narodnosti, ki so tu našle drugo in sročnijsko domovino, so bile slovanske med prvimi, ki so izjavile svojo brezmežno zvestobo Združenim državam ter se uvrstile okolo njih velikega predsednika.

Pittsburski Slovenici! Vi, ki ste več let v tej deželi, ste postali njeni svobodni državljani. Slovencev ni treba reči, kaj pomenja prispežena zvestoba.

Mnogo vas je tu premalo časa, da bi mogli postati državljani. Ampak tudi ti vedo, kaj so dolžni tej gostoljubni zemlji.

Srečni smo, da se smemo boriti za pravice narodov, velikih in malih, ter za pravico vseh ljudi povsod, da si smejo izbrati oni obliko življenja in pokrošine oni sami hočejo. — tako je proglasil Wilson v svoji zgodovinski poslanici.

Pittsburski Slovenici! Potreba je, da izjavimo možato, da smo tu in da smo trdni kot skala na strani dežele Washingtona in Lincolnova v usodepolni uri.

Slovenici brez razlike povabljeni ste vsi, da se vdeležite v nedeljo dne 22. aprila ob 2. uri popoldne v Kranjsko-Slovenskem Domu na 57. cesti slovenskega doma z edinim dnevnim redom: manifestacija udanosti pittsburskih Slovencev napram Združenim državam in njih predsedniku.

Važno! V vašem interesu!

Povedalo se vam bo, kaj vam je storiti, ako brez svoje krivde in radi nespornostimljenja pridete v kako nepriliko in kam se imate zateči.

Pridite vsi v lastnem interesu! Odbor.

Opomba: Shod se vrši 22. aprila in ne 15., kot je bilo že enkrat poročano.

Alkohol iz apnenca.

Švicarski zvezni svet je vzel v pretres pogodbo zvezne alkoholne uprave z Lonzanaparyami glede dobave alkohola ter je pogodbo tudi odobril. Lonzanaparye dobi jo s tem koncesijo za pridobivanje alkohola iz apnenca, in sicer potem kemičnega in elektrolitičnega postopanja. Švicarska vlada je prevzela dolžnost, da prevzame vsako leto od Lonzanaparye gotovo količino alkohola.

Kako velike važnosti je pogodba, je razvidno iz tega, da je mogoče dobiti iz 30.000 ton apnenca 8000 ton alkohola. Če je že na vsak način treba žganja, je boljše, da se ga dela iz apnenca kot ga pa "žge" iz krompirja ali rži. Sicer pa se bo alkohol iz apnenca uporabljal skoraj izključno v industrijske svrhe. Naravnost grozno bi bilo, če bi celo švicarsko gorovje obstajalo iz strjenega žganja.

DOLGOVI.

— Hvala ti za dober svet; toda brez denarja se vendar ne more nič napraviti.

— O, da; more se.

— Kaj pa?

— Dolgovi.

Sodba Edisona o Nemčiji.

Gotovo bo marsikateri zanimalo čuti, kako se je izrazil o Nemčiji slavnj iznajditelj Edison, ko se je leta 1912. vrnil z nekega znanstvenega potovanja po Nemčiji. Pod utisom vsega tega, kar je bil videl in slišal, je primerjal Nemčijo in Združene države na sledeči način:

Kot povsod, se lotijo Nemci tudi v tehniki vsakega dela počasi in z vso učenostjo, dočim se lotimo mi vsakega dela z glasnim kričanjem, a še daleč ne tako temeljito. Mi posnamemo le smetano in Nemec dela isto, le z razliko, da vleče še velike dobčke iz mleka, ki je ostalo. Mi Amerikanci se pečamo v pretežni meri s takimi produkti, katere moremo dobiti na lahek in neudrdiv način. Kot mečemo v smeti še dobre in porabne stvari, pustimo tudi pri fabricaciji vnamar stranske proizvode, ker deloma ne poznamo njih vrednosti ali ker bi bilo z izrabljanjem teh stvari zveznega preveč dela. Nemci pa so spoznali polno vrednost teh stvari in vedo, da se izrabljanje izplača, če se upošteva vse posameznosti. Na podlagi temeljitega znanstvenega raziskovanja se je oživotvorilo celo vrsto novih industrij. V tem oziru imenujem le izrabljanje stranskih produktov premogovne smole in barvilno industrijo. Isto metodo, da se namreč na podlagi dolgoletnih poskusov in znanstvenega dela ustvari nove proizvodne možnosti, se uporablja v vseh panogah nemške industrije. Velike množine kemikalij se proizvajajo v Nemčiji iz snovi, katere mečemo mi proč kot ničvredne. Treba je iti le v naše premogovne okraje in plinarne: koliko materiala znajo Nemci dobičkarnosno uporabiti. Tudi velika prednost Nemcev je, da ne zatirajo kot Amerikanci, da so njihovi izdelki najboljši. Oni ne poznajo tega stremljenja po visokem in najvišjem, vsled katerega zaničuje ali omalovažuje Amerikanci dobro blago srednje vrste. Dočim se vrši pri nas vse v hipu in včasih brez zadostnih priprav, je v Nemčiji vsako delo zvezano z razumom. Pri nas se polaga glavno važnost na hitre uspehe ali rezultate. Znanost, tehnično izsolanje in eksperiment se smatra kot nekaj, kar nima nobenega stika s proizvodjanjem, dočim se v Nemčiji vse te elemente vključijo v organizacijo industrijskih podjetij.

To laskavo, a v veliki meri resnično sodbo glede nemške industrije bi Edison danes gotovo ne napisal. Iz tega je razvidno, kako uniči vojna vse, kar se je storilo dosedaj za medsebojno umevanje in spoštovanje med civiliziranimi narodi sveta.

Eros in Nejkos.

Dušeslovna črtica. — Dr. Fr. L.

Grški modroslovec Empedokles stvareh delujeta samo dve moči: ljubezen in sovraštvo. Izprva so bile prvine vseh stvari med seboj zmešane in združene; vse so bile v lepi edinosti in med njimi je vladala ljubezen. Toda polagoma se je mednje vrnilo sovraštvo in čimdalje bolj rastle. Sovraštvo je razločilo in razdelilo, kar je bilo poprej združeno.

Empedokles imenuje ljubezen: "filotes" ali "storge", sovraštvo pa: "nejkos". Ljubezen mu je "mila" (epiofron), sovraštvo pa je "pogubno, tužno, besno"; z drugo besedo bi smeli reči, da je ljubezen dobra in vzrok vsega dobrega, a sovraštvo je zlo in vir vsega zla.

Tudi pri Platonu nekoliko odmeva ta misel, ali bolje rečeno: ob sežni pomen ljubezni se nam tu razkrija, od nizke ljubezni pa do visoke ljubezni, ki nas vodi do modrosti, ki nas dviga iz omejenosti in umrljivosti sveta do naskodnosti in neumrljivosti, ljubezen, ki je — hrepenenje po resnici. To je v najvišjem in v najlepšem pomenu Platonov "Eros" (ljubezen).

Kako vzvišene misli, čeprav ne vseskozi resnične, so blestele pred očmi iz starim modroslovcem. Čutili so in prirojena slutnja jim je navdajala misel, da vlada v vesoljstvu enotna sila s svojim nasprotstvom, da ona giblje vse, ne samo v vidni prirodi, temveč tudi v človeškem delovanju.

Ni nam tukaj namen, da bi preiskovali enotnost v čutni prirodi:

mialko nas je samo, da bi duševno delovanje človeško nekoliko osvetlili in pojasnili s sila važne in obsežno duševno silo, ki se imenuje "ljubezen", in njenim nasprotnikom, "sovraštvo"; za naslov pa smo dali obema znani grški imeni: Eros in Nejkos.

Četudi razpravljajo dušeslovci v knjigah ta predmet bolj celotno, vendar se ne ozirajo toliko na istinito življenje, kolikor bo nam mogoče.

Vsi naši duševni pojavi se dajo urediti v dve vrsti: v pojave spoznavanja in pojave čustva. V vseh pojavih prve vrste doznavamo razne predmete; predmeti se nam javijo, ker so, ne glede na to, ali so nam prikladni ali neprikladni, dobri ali slabi. Druge vrste pojavi pa so oni, v katerih težimo po raznih predmetih, seveda spoznavnih, jih želimo pridobiti si, imeti, uživati. Naša duševnost se v teh pojavih obrne proti tej ali oni stvari in se z nekim načinom giblje proti njej. V teh pojavih se tako godi, kakor bi bila neka vez med nami in med stvarjo ali predmetom, katere vez obe vleče drugega k drugemu, oba družiti ali izkušati dražiti in sklepati. Pravimo jim pojavi "želenja", ker si želimo tega ali onega, ali pojavi "teženja", ker težimo ali se nagibljemo proti onim predmetom; tudi "hotenje" se imenuje pojav tedaj, kadar s pametjo privolimo v to, česar se je poprijela želja.

Pojavi te vrste, pojavi želenja, so jako mnogolični, četudi imajo vsi omenjeni skupni znak. Kolika razlika se zdi, da je med želo, v kateri naš organizem teži po pitju, in med ono voljo ali onim hotenjem, v katerem smo se odločili za proučevanje resnice, za branbo pravice! Ko stojimo utrujeni in lačni pred oblozno mizo, vleče nas želja k jedi; ko ogledujemo krasno sliko, strmino vanjo zamaknjeni in sree nam polje od radosti; ko preudarjamo lepoto kreposti, odločimo se, da si jo pridobimo; ko slišimo o krivicah, ki se gode ubogemu zatiranec, vname se nam pogum v sren, da ga rešimo sile in uničimo sovražnika. Kljub vsej tej razliki je vendar povsod en značaj, ona posebnost, namreč ta, da se naše bitje nagne in obrne ter da nekako vleči k predmetu, oziroma njegovi stvari. Kako se to godi, to opazuje vsakdo v sebi; to se dá pač nekoliko opisati, a opredeliti se ne dá, ker je to prvoten pojav, tako elementaren, kakor je spoznavanje, ki ga tudi ne moreš opredeliti.

Kdo pa ne ve, da se teženje javi ne samo v človeku, ampak tudi v drugih prirodnih bitjih? Saj teži magnet k železu in železo k magnetu. In kakor so doslej razlagali od Newtona sem splošno, teži vsako nebesno telo, vsaka stvarinska skupina k drugemu telesu; med njimi deluje skupna sila, ki privlačuje telo k telesu, in sicer tem bolj, čim večje so mase in čim bližje so si med seboj. Potemtakem je teženje, ali kakor pravi fizika, gravitacija, v vseh telesih, živih in neživih, velikih in seveda tudi malih. Kjer je masa, to je kaka množina tvarine, tam je tudi gravitacija — teženje.

Ne trdimo, da je Empedokles, prav tako bistro zazrl ta splošni zakon v prirodi kakor veliki Newton; a da ga je slutil, to bi si drznili reči.

In oziroma se sedaj posebej na živa bitja! Govedo zazre poleg poti dobro pašo: mahoma jo krene tja in si privoščijo sočne trave. Govedo je najprej težilo po piči, potem pa jo dobilo. Vzemi v roko soli, pomoli jo ovei, da je nekoliko pozoblje, potem pa idi naprej.

Družba sv. Mohorja v Ameriki?

Ne! — Vendar, ker tako težko pogrešamo lepoh Mohorjevih knjig, je sklenila ZVEZA KATOLIŠKIH SLOVENCEV, da bo preskrbeli nekako nadomestilo. Zato bo izdala za

leto 1918

sledenji književni dar:

1. Koledar "Ave Maria" za leto 1918. V koledarju bo imenik udov po posameznih naselbinah, prav tako, kakor ga je imela Družba sv. Mohorja.
2. Iz življenja. Knjiga povesi, nadomestilo Mohorjevih Večernic.
3. Iz srca do srca. Brošura, ki bode globoko posegla v naše vsakdanje življenje.
4. Angleško-slovenski katekizem (Baltimorski) v slovensčini in angleščini.

Vse te knjige bodo dobili rojaki samo za

EN DOLAR
udnine in 10c. za pošiljkatne stroške, ako se priglasijo vsi**do 30. aprila.**

V vsaki naselbini)
V vsaki župniji) iščemo poverjenikov, ki bi nabrali ude.
V vsakem društvu)
Vsa pojasnila, cirkularje za razdelitev v reklamo, nabiralne pole, se dobijo brezplačno pri tajniku Zveze.

Zveza Katoliških Slovencev

62 ST. MARK'S PL.

NEW YORK, N. Y.

BOLEČINE V HRSTU.
BOLEČINE NA STRANEH.
REVMAZEM.
OHROMELOST KOSTI.
ZBADANJE V KRIŽU.
ZBADANJE V HRSTU.

ene vspešno zdravilo, ki se imenuje

REMO**ŽLIČNO ZDRAVILO**
PROTIPROTINSKO

Ena steklenica stane en dolar, tri steklenice \$2,80 šest steklenic, vspešno in popolno zdravljenje celo pri zanemarnjenih slučajih, celo zdravljenje stane \$5.00 s poštnino vred.

"Vi lahko plačete meni s osirom na katerokoli bolezen in prejeli boste najboljšo po jasnilo in ostalo bo popolno ma tajno."

NAROČILO.

steklenice REMO PROTI
PROTINSKO ŽLIČNO
ZDRAVILO in priložim

\$... in... centov,

Ime

Naslov

Tem potom naročam...

živati moleč pest s soljo. Za teboj pojdi, kamor hočeš: kazala bo teženje po soli tako krepko, da dobiš jasno misel o živalskem teženju ali želenju, ako je še nimas. Vsako živo telesno bitje, tudi človek teži po hrani. In če pravimo, da živa telesa bitja potrebujejo hrane, izražamo isto resnico. Kakor se pa živa bitja razlikujejo od neživih, tako se tudi teženje živih bitij loči od teženja neživih bitij. To izražamo tudi v besedah. O neživih stvareh ne pravimo, da si žele, ampak (znanstveno), da teže, kakaj v želenju je vitalno delovanje, ki ga ni v neorganskih stvareh. Živali žele jesti in piti — tu govorimo samo v preprostitih vzgledih zaradi umenosti in se ne oziramo na razna živa bitja najnižje vrste in najmanjšega obsega, ki se komaj ločijo od neživih stvorov — žele si drugih vitalnih opravil, kakor gibanja, plojenja, počitka. Brez želenja bi bila žival nedelaven tvor in bi morala poginiti.

(Dalje prihodnjič.)

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja JOSIPA VIDNE. Pred dveina mesecema sva bila skupaj v Los Angeles, Cal., in v stari Mehiki. Kje se zdaj nahaja, ne vem. Prosim cenjone rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi. — Matth. Chadonich, Blue Bell Mine, Majer, Ariz. (17-19-4)

IŠČEM

Ruska republika.

Petrograd, Rusija, 15. aprila. — "Sedanje misli in želje javnega mnenja v Petrogradu, Moskvi in v ruskih provincijah so obremenjene na ustanovitve republike. Vse razpoložljive kaže, da se mora prepustiti ruskiemu narodu, da se izvoli pravo obliko svoje vlade."

"Rusija je danes republika."

"Z odpuščajo velikega kneza Mihaela Aleksandroviča, da ne sprejme krone, dokler ga narod ne izvoli, je monarhija dejansko prenehala."

V tem smislu se je izrazil ruski zunanji minister profesor P. Miljukov.

"Kdor je proučeval vladne ustroje, kakor jaz", pravi Miljukov, "ta izprevidi, da je malo razlike med republiko in ustavno monarhijo; pogledimo samo Veliko Britanijo in Združene države."

"Rusija se je zadnji čas osvobodila ne samo škodljive vlade, temveč je izginilo tudi bistvo stare vlade."

"V tujini so nekateri kazali na nezavednost naroda po provincijah, zunaj mest in trgov, na nevednost teh milijonov, ki tvorijo več kot šestino zemeljskega prebivalstva in so mislili, da bodo le polagoma in nepopolno spoznali pravi pomen revolucije."

"Kjer je bilo v prvih tednih potrebno, da se narodu razloži revolucija, se je pokazala sicer težava in v zakotnih in oddaljenih vaseh niso znali ceniti svobode, katero so ravnokar prejeli. Danes pa dobivam poročila iz najbolj oddaljenih okrajev in sem v stanu odločno izjaviti, da ruske vase z velikim navdušenjem pozdravljajo stalno uničenje monarhije in kažejo republikansko mišljenje."

O ruski armadi je izjavil sledeče:

"Do zadnjega časa sta bila vojak in častnik v ruski armadi razdeljena v dva razreda. Revolucija pa je prinesla tok, ki je pognal obadva za seboj, in ju združil. Izenačenje se ne more izvršiti takoj in brez upiranja, kajti ruski častnik mora predrugačiti običaje, katerih je navajen in naučen že več let."

"Poglavitna stvar je — in jaz govorim iz lastne izkušnje, ker sem bil na bojišču — da je armada edina v tem, da se vojna nadaljuje in dovede do zmagočnega konca. Naj nikdo izven države ne misli, da so naše izpremembe v notranji državi opustile in zamemarile, da bi se vse pripravilo za novo nemško ofenzivo."

"Velikanska je bila korupcija carjeve vlade. Tedaj ni bilo sodelovanja med fronto in vlado. Na vsakem mestu so imele naše armade težavno stališče. Prvo, kar je storila nova vlada, je poslala na bojišče odbor, ki je razpravljal s poveljniki, kaj se mora storiti, da se takoj popravijo sedanji pogoji."

"Kar se tiče naše bojne mornarice, je nova provizorična vlada prepričana, da je mornarica pripravljena vsak čas spopasti se z nemško v Baltičkem morju, kadar koli dajo Nemci priliko. Trajalo je nekaj dalje časa kot pri armadi, da se je v mornarici vdomačil duh svobodnega državljanstva."

"Ruski državljan, ki tvori ministrstvo provizorične vlade v času prehodne dobe naše revolucije, pričakujejo natančno izražene želje ruskega naroda."

"Oporo imamo na bojnem polju in v narodu, poleg tega pa nam še pomaga in nas navdušuje prijateljstvo ameriškega naroda."

"Bojujemo se za principe miru, ki so v zadnjem času postali skupni obeh dežel in obeh vlad."

Umor sibirskih prognancev

Umor političnih prognancev v vasi Preobraženskoje v guberniji Irkutsk, Sibirija, je bil malo pred izbruhom revolucije predmet splošne pozornosti ruskega časopisa. List "Rječ" je komentiral zadevo na sledeči način:

— Poročilo, ki ga objavljamo iz "Jutro Rosiji" iz Moskve, bi se lahko smatralo popolnoma nevjeto, če bi ne živeli v okrožju neomejenih možnosti in če bi ne bili navajeni na vse.

Objektivno pa ostaja to poročilo kljub temu naravnost gorasto.

V Sibiriji, v vasi Preobraženskoje, kjer stanujejo administrativni prognanci, se je ustanovila pod vodstvom nekake cerkvene peve in pod okriljem okrožne policije banda, ki se je javno hvalila s tem, da bo uničila vse politične prognance. To divjo grožnjo se je neovirano izvršilo in se izvršuje še sedaj, dočim so prognanci brez moči in ne morejo nikjer najti zavetja.

To pa še ni dosti. Kljub ravnodušnosti oblasti pa se ni posrečilo prikriti zločina. Vsi vedo o njem in njega posledice so očitne. — Zločinci sami se prav nič ne skrivajo, a nikogar ni, ki bi kaznoval ta zločin. Mirovni sodnik, ki vodi preiskavo, vzbuja s svojo priestranožnostjo ogorčenje vseh krogov in posledica tega je priziv na državno pravdnika. — Državni pravdnik pa nima na razpolago neodvisnih preiskovalnih sodnikov in tudi ne zdravnikov, ki bi razločili trupla umorjenih in morilec se popolnoma mirno šeta po ulicah.

Položaj političnih prognancev vzbuja že dolgo splošno pozornost vendar na niso bili ti prognanci dovedaj še nikdar izpostavljeni o-pone-rečil.

Ustno držalo.

"Prometheus" poroča o novi iznajdbi, ki naj bi prišla v prid onim, ki so izgubili obe roki. Gre se za ustno držalo, s pomočjo katerega bi bilo te vrste pohabljenemu možno pisati. Držalo obstoji iz treh delov: ustaika, pravega držala ter pisalne priprave s pesom. Ustnik mora kak zobje zdravnik prilagoditi razmeram posameznega. Spodnja stran vsebuje popolno zobovje, dočim pričajo zgornji prednji zobje le z notranjo stranjo na ustnik. Usta je mogoče odpreti, ne da bi držalo izpadlo, kajti drže ga spodnji zobje. Pero je zaokroženo, ali pa ima na koncu kroglico z ostjo. Papir se vklene v poseben kvir, da se omogoči stabilnost. Jasno je, da se je mogoče privaditi pisanju z ustni s časom prav tako kot z rokami ali pa s prsti na nogah. Treba je seveda precej potrpežljivosti, a končno se ustna pisava skoro nič ne loči od ročne. Podrobnosti iz bitke pri Arras.

Vojni poročevalec londonskega "Daily Chronicle", ki se nahaja na pozorišču bitke pri Arras, je brzojavil dne 11. aprila svojemu listu sledeče posameznosti glede poteka bitke:

— Bitka pri Arras, ki se je pričela večer ob jutranji zori in ki bo živela naprej v zgodovini za vse bodoče čase, je preogromna, da bi jo bilo mogoče opisati v kratkih brzojavnih poročilih, katere sestavljam v vsaj naglici, da jih bo mogel brzojavni sel še ob pravem času odnesti na signalno postajo armade. Niti v sto letih ne bo mogoče spraviti skupaj vseh posameznosti tega znamenitega dogodka.

V okolici Blangy, predmestju Arras, je bil boj zelo trdovraten. Sovražnik je stal sredi razdejanih hiš in za vrtnimi zidovi, kjer se je s pešeniimi vrečami močno zabarikadiral. Angleške čete pa so si kljub temu izsilile pot. Mošta starih angleških polkov so se morala začasno ustaviti ob par nemških utrdbah, imenovanih Horn Holt Hame, Haugest in ob takozvani cerkveni utrdbi. Na teh mestih je bilo, kjer so nudili naši "tanks" (velikanski razdejalni stroji) zelo dobro službo in to celo na dan, ko so bila pota razbita in kaluž izvanredno slaba in ko so že imeli za seboj pot treh milj. Uničili so nemške postojanke strojnih pušk ter tako napravili infanteriji pot proti visokoležečemu terenu na severni strani in proti železniškemu trikotu, kjer se stikajo železniške proge.

Ogenj iz strojnih pušk je ustavil škotske čete. Utrdbe sovržnika niso bile razdejane vsled obstrreljanja in pred nastopom infanterije se je vzdržalo neprestan ogenj iz vseh topov. Škoti so nato drli naprej preko kaosa razbitih stavbinskega lesa in barikad proti svojem cilju Feuchy in še preko njega. Pri Feuchy Chapel jim je prišel na pomoč en tank in se vdeležil boja neglede na ogenj strojnih pušk. Na ta način so prodreli škotske in angleške čete naprej ter ujeli na tisoče jetnikov, ki so se deloma tako rade volje udali, da se je neki brigadni general, ki je bil tudi ujet s svojim štabom, naravnost sramoval, da se ni med njegovimi ljudmi nahajal niti en ranjenec. Številni sovržni topničarji niso zapustili svojih skrihal, odkar je doseglo angleško obstrreljevanje pred štirimi dnevi svoj višek ter so zelo trpeli vsled lakote in žeje. Povsod so ležali naokrog razbiti možnarji in strojne puške, ki so jih raztresle angleške granate sempatam.

V jetniški pregraji sem videl danes nemške častnike, ki so vsilili železni križce. Angleški vojaki so se prav prijazno pogovarjali z jetniki, ki so bili zmorni angleščine, ter jim dajali čokolado in cigarete. Med temi ljudmi ni bilo opaziti nobenega sovršstva. Tam v daljavi pa je divjal boj ter tam ni nobenega usmiljenja in nobene milosti, dokler ne dvigne sovržnik rok.

Dan pozneje je brzojavil poročevalec:

— Bitka pri Arras se še vedno vrši in angleške čete potiskajo sovržnika iz njegovih pozicij z besno odločitvijo. To so pozicije, katere skuša sovržnik obdržati na svojem umikanju proti takozvani Hindenburg-rti, ki je zapadno od Cambrai že na različnih točkah prebita. Danes zjutraj so

začeli Angleži prodirati proti vsem Monchy, Le Preux in La Bergere na obeh straneh ceste, vodeče v Cambrai, ter jih po vrdo-vratnih bojih tudi zasedle. Pri tem je kavalerija podpirala infanterijo ter veliko pripomogla k uspehu.

Danes sem si ogledal celo pozorišče tega velikanskega boja. Ko sem prišel preko Arras, sem zadel na ovire iz bodeče žice, ki so služile nemškim četam kot varstvo, in nato na tri sisteme zakopov, ki so tvorili cilj Angležev, ko so pričeli zjutraj z bitko. Tukaj se je tudi nahajal najmočnejši zakop, v katerem je nudil sovržnik naj-lužji odpor, ter Holt in Horn utrdba, kjer so nemške strojne puške ustavile prodiranje angleških čet.

Prav nič se ni čuditi, da so izgubili Nemci ta teren in da so se oni, ki so še ostali živi v podzemskih skrihalih, tako hitro udali, kakor hitro so prišli Angleži v njih bližino. Učinkovanje obstrreljevanja je bilo naravnost grozno. Izstrelki so celi teren naravnost razorali in posejali z granatnimi kotlinami. Videti je bilo le raztrgane ovire iz žice in zakope, ki so izgubili njih prvotno obliko.

V Fillovo so se stale razvaline posameznih hiš, deli belih zidov,

Ameriške žene inozemcev.

Ženska, rojena v Združenih državah, ki se poroči z inozemcem, izgubi s tem svoje državljanstvo v tej deželi ter postane državljan-ka dežele, koje državljan je njen mož.

To se je na prav jasen način pokazalo preteklo sredo v slučaju Mrs. Amur Lust, doma iz New Jersey, ki je dospela v newyorško pristanišče na nekem parniku s Cube. Ni se ji dovolilo izkreati, temveč so jo poslali na Ellis Island, ker je žena Johna Lusta, nemškega podanika, stanujočega sedaj na Cubi.

Določba o razdržavljenju omoženih ameriških žensk je vsebovana v kongresnem aktu z dne 2. marca 1907, ki nosi tudi naslov: "Državljanstva postava". Tretja sekcija te postave določa sledeče:

— Vsaka ameriška ženska, ki poroči inozemca, sprejme s tem narodnost svojega moža. Če se ta zakonska zveza konča, dobi lahko zopet nazaj svoje ameriško državljanstvo s tem, da se registrira pri kakem ameriškem konzulu, če je v inozemstvu, in sicer v roku enega leta, ali s tem, da se vrne v stalno bivanje v Združene države. Če pa stanuje v Združenih državah ob koncu zakonske zveze pa s tem, da se nadalje stanuje v Združenih državah.

V decembru leta 1915. se je anaralo zvezno vrhovno sodišče odločiti glede ustavnosti tega zakona v zadevi Mackenzie proti Hare, enem najbolj zapletenih slučajev, kar se jih je v zadnjih letih spravilo pred ta najvišji tribunal.

Tožiteljica je bila rojena v Californiji ter je vedno tam živela. Ker je bila polnoletna ter stanovala v San Franciscu več kot 90 dni, se je hotela v tem mestu registrirati kot volilka. Registracija se ji je odklonila na edini podlagi dejstva, da se je poročila z angleškim podanikom in da je s tem prenehala biti državljan-ka Združenih držav. Vsled tega tudi nima nobene pravice do glasovanja.

To stališče registracijskega uradnika je vzdržalo tudi vrhovno sodišče. Zagovornik Mrs. Mackenzie pa je ugovarjal, da kažejo debate kongresa, ko se je sprejelo predlogo dne 2. marca 1907, da se je hotelo to postavo izvesti le v slučaju ameriških žensk, ki so se poročile z inozemci v inozemstvu, in ne v slučajih, ko se poroči Amerikanka s tu bivajočim inozemcem. Vrhovno sodišče pa je bilo proti takemu omejevanju uporabe tega zakona. Kosiče je izjavilo, da je bilo ameriško prebivalstvo pravica, privilegij in zaščita, katere bi se ne moglo odvzeti tožiteljici izven kot kazni za zločin, ali potom njene prostovoljne ekspatriacije. Ona pa se je sama odpovedala ameriški državljanstvu s tem, da se je poročila z angleškim podanikom.

Na razsodbo v tem vodilnem slučaju je očitno vplivalo staro naziranje ljudske prava, da sta mož in žena eno in da je to eno mož. Sodnik McKenna je motiviral razsodbo sodišča na sledeči način:

— Identiteta moža in žene je prastari princip našega prava. Ta

DR. J. RUSSELL PRICE V SVOJEM LABORATORIUMU

Moje Sporočilo Nade

Od Starega Sivo-Lasega Zdravnika.

Tisoč Slovencev trpi po celotni svet, ker im ni bilo mogoče dobiti primum zdravnika postrežbu, kar ameriški zdravniki ne morejo govoriti njihov jezik in ne morejo razumiti njihovih bolezni. Ako Vi, ampak kdo od Vas drži, ali prijatelj Vam, boleha, in želim da pridete k meni z Vašim nadlogama, in jaz, in z menom združen zdravniki, bomo storili vse kar nam je mogoče, da Vam povrne-mo zdravje, moč in krepost!

Sedaj danes in pišite mi jasen list, poročajoč kakor čutite, kje Vas boli, in kar je vzrok, po Vašem mnenju, da čutite slabo, in jaz Vam bodem, z veseljem, da vse naveste in pomoč—kakor mi je mogoče.

Mojim znanjem medicine in mojem skusnjem od veliko in veliko let, jaz in z menom združen zdravniki, pomagali smo tisočoma trepih mož in žensk. Morete mi pisati popolnoma zaupno, kar je vse dopisovanje zaupno.

Sedaj danes in pišite mi jasen list, poročajoč kakor čutite, kje Vas boli, in kar je vzrok, po Vašem mnenju, da čutite slabo, in jaz Vam bodem, z veseljem, da vse naveste in pomoč—kakor mi je mogoče.

Mojim znanjem medicine in mojem skusnjem od veliko in veliko let, jaz in z menom združen zdravniki, pomagali smo tisočoma trepih mož in žensk. Morete mi pisati popolnoma zaupno, kar je vse dopisovanje zaupno.

OD ČEGA VELIKO SLOVENCEV TRPI

Jaz sem najhu, da tisoč Slovencev trpi od nadlogah želca in neprebave. Nekateri imajo plin na želcu, napuhitost, ki jih muči, vrtoglavice, vrti in se v glavi; meglji im se pred očmi; čute bol, utrujenost, im se hrana in bruhanje.

Drugi Slovenci in Slovenke trpe od privatnih bolezni, kakor sifilis, ali zatrujena kri, kapavica, ali triper, nervoza, slabota in nemoč; zlorabili so veliko svetih zakonov narave. Drugi pa trpe od nadlogah mehurja, ledvic in jetra; boleznijetna in zapeka.

Jaz sem izpisal jasno, priposlom slovenčinom izvrstnu medicinsku knjigo ob različnih bolestinah in nadlogama. To vredno knjigo bom poslal popolnoma zastojni vsakomu človeku, ali ženski, ki piše, po isto. Potrebno je vsakomu Slovincu, da piše po VODITELJA K ZDRAVJU in uči vse ob takšnih boleznih in kakor jaz morem znanstveno zdraviti te bolezni, našim popolnim, briznim in vsehinnim metodama.

Ne mara, ako ste bili pri drugem zdravilniku in oni so vzeli Vaš denar, a da Vam niso nič pomagali. Ne nehajte. Obrnite se na mene, oziroma Vaše bolezni. Jaz Vam bom dal mnenje ob Vaši nadlogi in, ako, po mojemu mnenju zopet morete biti zdrav. Vsi navesti in informacije so popolnoma brezplačne. Ako mi pišete, k maru boste dognali, da želim biti Vaš prijatelj, in dobrotnik, in vem, da bote priporočili Vašim prijateljem, da pridó k meni, po nasvet in zdravniško postrežbu.

PIŠITE MI LIST

In popišite Vaše simptome, ali bolezni, in mi pošljite, tudi, ta kupon, da Vam morem poslati, zastojni moju knjigo.

DR. PRICE—S. 600, 9 So. Clinton Str., Chicago, Ill.

Dragi doktor Price. Prilagam pismo in popišujem nadloge svoje in bi mi ugajalo, da mi svetujete oziroma mojih nevoljah, pošljite mi, tudi, enu brezplačno knjigo.

Jaz se ne obvezujem plačati kakšne stroške, niti se obvezujem kupiti medicine, ali se pa zdraviti.

IME ULICA IN ŠTEVILKA ali R. F. D.

MESTO DRŽAVA

identiteta ni bila niti slučajna, niti samovoljna ter je bila namenjena v številnih slučajih v njeno obrambo. Resnica je, da se je to pravno naziranje precej razrahljalo, a ima kljub temu svoj izvor v intimni skupnosti in združenju interesov.

Sedanja vojna bo brez dvoma spravila na površje še veliko sličnih slučajev.

Vrednost uničenih zavez. trg. ladij.

Poleg vrednosti uničenih zavezniških bojnih ladij do konca leta 1916, katero se računa na eno in tri četrtni milijarde mark, je značilna sledeča ocena, katero je sestavil neki nemški izvedenec glede izgub zavezniških trgovskih mornaric. Ta izvedenec pravi:

— Glasom uradnih poročil nemške admiralitete se je do konca istega leta potopilo 3.338.800 ton sovržniške ladijske prostornine med katerimi ladjami so se nahajale največje angleške. Med potopljenimi ladjami in parniki so se nahajali oni vseh kakovosti in velikosti, od najbolj bogatih do najbolj preprostih. Lajik tega ne bo tako natanko razumel, ker mu ne daje računanje po tonah popolnoma jasne slike. Raditega je treba prijeti stvar nekoliko drugače. Pri zgradbi moderne linije ali bojne ladje je povprečno tri leta neprestano zaposlenih na tisoče pridnih rok. Zgrajba ene tone ladijske prostornine stane povprečno 2000 mark ali 400 dolarjev, kar je v številnih slučajih še pre malo računano, ker se je pri najnovejših bojnih ladjah pokazalo, da znašajo tozadevni stroški po 600 dolarjev za tono.

Ker je zgradba trgovskih ladij in jaderne neprimerno cenejša, se lahko računa povprečno ceno po 1000 mark ali 200 dolarjev za tono. Brez vsega tovara, brez posadke in brez izgubljenega pre-moga ter provijanta bi torej predstavljale uničene zavezniške trgovske ladje vrednost treh in pol milijarde mark. Ako se pršteje k temu še vrednost tovarov, potopljenega pre-moga, provijanta, in če se računa za vsako izgubljeno tono ladijske prostornine le 10 mark ali nekaj nad dva dolarja, znašajo zavezniške izgube v tem pogledu še veliko več.

K temu je še pršteiti velike svote, ki predstavljajo privatno lastnino na ladjah nahajajočega se moštva ter veliko, deloma tudi materijalno izgubo, ki je nastala vsled smrti toliko ljudi, katerih ni bilo mogoče rešiti.

Brez vsega tega pa dajejo že gorinavdenne svote sliko velikanih izgub, katere je povzročila vojna.

ZAGOVORIL SE JE.

"Kaznilnica tam gori na hribu, ima jako lepo lego!"

"Da, da, posebno sobe na vogalu, od tam je diven razgled!"

Kje je perica?

NAŠI ZASTOPNIKI,

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin. Kateri so pooblašteni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrto leta pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih roj-kom priporočamo.

Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Gern, Frank Janesh in A. Kochevar.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Karnely.

Clinton, Ind.: Lambert Boltskar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Aurora, Ill.: Martin Jurkas in Jer-ne B. Verbič.

Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Bliš in Frank Jurjovec.

Depue, Ill. in okolica: A. Mežnarič.

Joliet, Ill.: Frank Bambich, Anton Rambich, Frank Laurich, A. Oberstar in John Zalelet.

La Salle, Ill.: Matija Komp.

Livingson, Ill.: Mih. Citar.

Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galashek.

North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.

Cherokee, Kans.: Frank Refšnik.

Kolumbus, Kans.: Joe Knaefel.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec.

Frontenac, Kans. in okolica: Rok Fim in Frank Kerne.

Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Scheller.

Mineral, Kans.: Frank Augustin.

Ringo, Kans.: Mike Pencil.

Kittanning, Md. in okolica: Frank Vodopivec.

Baltic, Mich.: M. D. Likovich.

Calumet, Mich. in okolica: M. F. Koba, Martin Rade in Pavel Šbalta.

Detroit, Mich.: Jos. Glashek.

Manistique, Mich. in okolica: John Kotzian.

Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich in K. Zgonc.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, Jos. J. Peshel, Anton Poljanec in Louis M. Perusek.

Everett, Minn.: Louis Govže in Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.

Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamich.

McKinley, Minn. in okolica: Fr. Boje.

New Duluth, Minn.: John Jerina.

Sartell, Minn. in okolica: F. Triller.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatic.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

East Helena, Mont. in okolica: Frank Petrich.

Klein, Mont.: Gregor Zobeč.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.

Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.

Dawson, N. Mex.: Mike Krivec.

Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka in Jernej Per.

Barberton, O. in okolica: Math. Kramar.

Bridgeport, O.: Frank Hočevar.

Collinwood, O.: Math. Slapnik in John Malorh.

Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debeve, Chas. Karlinger, J. Marinčič, Frank Meh, John Prostor in Jakob Resnik.

Lorain, O. in okolica: Frank Anzele, Louis Balant in J. Kumše.

Niles, O.: Frank Kočovšek.

Youngstown, O.: Anton Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Misley.

Allegheny, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakše.

Besemer, Pa.: Louis Hribar.

Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec.

Burdine, Pa. in okolica: John Demšar.

Canonsburg, Pa.: John Koklich.

Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevar.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Vido Rovnšek in Jos. Turk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kozoglov.

Predčasno veselje.

Spisal Werner Granville Smith.

Polagoma se je razgubila ona mala skupina radovednežev, ki je kljub neprijetnemu vremenu oblegala pristaniški pomol morskoga kopališča Brighton. Začelo je rostiti z neba. Ko je prispel kako uro pozneje parnik, je bil pomol osamljen in zapuščen.

Ob lepem vremenu je bil pripravljen pomol kraj, kjer so se zbirali zija. Med kopališkimi gosti se je udomačila navada, pa tudi radovednost na novodošlecin.

To pot se jim pač ne bi izpikalo čakati, kajti parnik je pripeljal samo dva nova kopališka gosta, na katerih pri najboljši volji ni bilo opaziti nič izvanrednega.

Gospod je bil krepak mož, star kakih šestdeset let, s kratko ostrženimi lasmi in obritim obrazom. Na deset korakov daleč je bilo videti, da je Amerikanec; dama je bila vitka, zelo prikupne zunanosti, z očmi, iz katerih je gledalo tisoč škratov, črešnjevo rdečimi ustnicami, za katerimi je blestela vrsta krasnih zob, kadar je govorila njihova srečna lastnica. Na prvi pogled je izdajala francosko pokolenje.

Amerikanec je prišel prvi z ladje. "Seaside hotel?" je vprašal lakončno ter se ozrl po hotelskih služabnikih.

"Tukaj, gospod!" je odgovoril uniformiran mlad sluga ter takoj začel nakladati potnikovo petljajo na majhen ročni voziček.

"Nastanila bi se rada v kaki zasebni hiši", je pozvala Francosinja nekega drugega slugo.

"Da, gospa, kar z menoj. Vdova kapitana Sharpa ima poletni penzionat za dame. V petih minutah smo tam."

Mož se je polastil njenih kovčkov, mlada dama mu je takoj sledila ter pri odhodu prijazno pomignila vstopivšemu kapitanu v slovo.

"Krasno dekle!" je priznal dobrotljivi kapitan svojemu krmarju.

"Resneno, vesela in elegantna mladenka. Spočetka sem menil, da je gledališka igralka."

Kapitan je zmajal z glavo.

"To ni še na misel ni prišlo", je odvrnil. "Tako v pogovoru mi je razodela, da je njen oče častnik v angleški službi ter da prihaja iz Canade. Tudi govori lepo angleščino, dasi z inozemskim naglasom. Ni videti kakor gledališka igralka, — menim, da njeno vedenje ni po tem. Če je bila tudi živahna, je vendar vedno ostala fana, samozavestna dama."

Krmar je pritrdilvalno pokimnil in s tem je bila stvar rešena.

Teden dni je preteklo od tedaj. Vreme se je izboljšalo, gostje Seaside hotela so sedeli na odprti stekleni verandi, ki je nudila krasen razgled na morje.

Med kopališkimi gosti na verandi se je nahajala tudi mlada Francosinja. V knjigo za tuje se je vpisala kot Miss Claire de St. Laurent iz Toronto. Dasi mlada Francosinja oziroma Canadanka ni stanovala v Seaside hotelu, je vendar tam kosila.

Hotelska kuhinja je bila namreč na zelo dobrem glasu in mnogi kopališki gosti, ki so stanovali v drugih hotelih in zasebnih hišah, so prihajali sem na kosilo.

Zvon je zazvanil, da se je treba podati v jedilnico.

Mize so bile postavljene posamično, tako da so našle prostor tudi manjše družbe in rodine, ki niso ljubile tujih ljudi poleg sebe. Za eno majhnih mramornatih mizic sta se slučajno zopet sešla živahna Miss Claire de St. Laurent in molčeči Amerikanec.

Miss St. Laurent je postala v kratkem času svojega bivanja v kopališču ljubljene vseh gostov. Vedno dobre volje, živahna in vesela tudi pri slabem vremenu, se je prikupila vsem. Izletni in druge slabe prireditve brez nje tako rekoč niso bile mogoče. Po povračilih, neumerjenih opazkah se je zaznalo, da je njen oče visok častnik, kar jo je jako povzdignilo v družabnem pogledu.

Amerikanec ni mogel veliko povedati. Od vsiljega natakara je so izvedeli gostje, da se piše Garfield ter da ima v Philadelphiji veliko trgovino z dragulji. Nadalje je bilo znano, da ga hotelir zelo ceni, kar je najel nekaj najboljših sob, ker je mnogo zaužil ter poravnal prvi teden brez godrnjanja svoj račun.

Dame so si napravile svojo sobo o Amerikanec, ki se je glasila: Strašno pust človek je!

Amerikanec in mlada dama sta mudila opazovalcu prizor nemirne dvojice. Prvi je jedel naglo, ne da bi odvrnil pogled od krožnika, kakor je običaj pri zaposlenih Yankeejih; njegova sosedica je čestokrat prijazno pozdravila kakšnega znanca za drugimi mizami, ali pa hvaležno dvignila kozarec, kadar ji je kdo napil.

Med kosilom se je prikazal tudi hotelir, Mr. Paddell.

Svest si svoje veljave, je umerjeno korakal med vrstami miz. Dobre znanice je pozdravil s prijaznim smehljajem svojega rdečega, okroglega obraza, odličnejše goste pa s ponižnim poklonom.

K temu sta spadala tudi Garfield in Miss St. Laurent.

Ko je prišel Paddell mimo njune mize, se je Garfield globoko sklonil nad mizo, da doseže v sredi stoječi krožnik.

Kakorhitro se je približal glavi Canadanki, je zasepetal komaj silno:

"Torej jutri!"

Mlada dama ga je razumela.

S servijeto je zakrila usta ter odgovorila prav tako tiho:

"Da, jutri!"

Nikdo ni opazil, da sta se Amerikanec in Canadanka o nečem sporazumela. Miss St. Laurent je jedla mirno naprej, kakor bi se nič ne zgodilo. Kakor navadno, si je naročila tudi sedaj tucat ostrig, katere je zaužila v neki omaki.

Po kosilu je vstala, hladno pozdravila Amerikanca, katerega odzdrav je bil istotako hladen.

Nato se je podala na obrežje, kjer je prebila popoldanske ure v krogu novih znancev.

Miss St. Laurent je klečala v svoji prijazni sobici pred svojimi kovčkom.

Hlastno je razmetavala snežno-belo perilo, dokler ni dosegla z roko nekega trdega, podolgovatega predmeta. Skrbno zavita škotljica je prišla na površje. Naglo je raztrgala papirnati ovoč.

Na pokrovu je bila z zlatimi črkami vtisnjena tvrdka nekega londonskega bazarja. Ko je mlada dama odprla škotljico, ji je zaigral napol zadovoljiv, napol porogljiv nasmech okoli nežnih ust.

V škotljici je bila naprsna igla za gospode, s ponarejenim biserom.

Previdno je izluščila Canadanka biser iz pozlacenega okova igle, stopila k oknu in ga dvignila proti luči.

Njen obraz je izdajal, da je zadovoljna z uspehom svoje preiskave. Nato je djala biser v žep, prišla škotljo in jo hotela vreči v peč. V zadnjem trenutku se je pa premislila ter jo položila nazaj v kovček, pod perilo, s svojega krasa oropano iglo vred. Pogled na uro jo je poudil, da je že čas oditi v Seaside hotel.

Hitro se je še nekoliko nalispala ter potem odšla iz sobe.

V Seaside so bili gostje že za mizo, ko je vstopila Miss St. Laurent.

Pozdravljaljoce na vse strani, je šla k mizi, za katero je sedela neka starejša, njej znana dama.

Ko jo je pozdravila, je neopozorljivo pogledala po prostorni dvorani.

Garfield je sedel tik pri verandi z dvema drugima gospodoma za mizo. Instinktivno se je ozrl, za trenutek sta se pogledala v oči in se sporazumela.

Sedaj je prišel natakara, Claire St. Laurent se je z vnemstjo udala prijetnemu poslu zauživanja ostrig.

Razumljivo je samoobsebi, da pri tem ni pozabila pravil družabne dostojnosti napram svoji sosedi. Živahno kramljanje jima je osladilo jed.

Mlada dama je jedla danes hitreje, kakor je bila inače njena navada. Tri ostrige so že izginile v rdečih, zapeljivih ustih, komaj da je odprla četrto, je presenečeno vzkliznila in zaploskala z rokama kakor vesel otrok.

V dvorani so postali ljudje pozorni. Pri bližnjih mizah so se gostje radovedno ozrli na mlado damo.

"Biser! — Biser sem našla!" se je veselila Claire de St. Laurent; rdečica veselja presenečenja ji je zatemnila nežna lica.

Gostje bližnjih miz so odložili nože in vilice, vstali ter se približali.

Umevno je, da je eden okoli stoječih natakarev izvedel vzrok splošnega razburjenja, nakan ni vedel storiti drugega, kakor hitro obvestiti hotelirja.

Poročilo se je razširilo z veliko naglieo po vsej dvorani; večina

gostov se je trudila vreči vsaj en pogled na biser.

Garfield se ni veliko zmenil za vznemirjenje, ampak je mirno tu-pil hruško.

Iz svoje zasebne sobe je prišel sedaj hotelir Paddell. Ne tako umerjenih korakov, kakor običajno, in še nekoliko bolj rdeč v obraz.

Takoj je zavil proti mizi Canadanki in začel z vljudnim poklonom:

"Dovolite, cepjena gospodična, opozoriti vas moram, da je treba vse najdbe v mojih prostorih oddati meni!"

"Najdbe?" Mlada dama se je zvoklo zasmejala. "Toda, moj dragi Mister Paddell, saj vendar ne morete trdit, da imate kako pravico do mojega bisera? Ostrige sem vendar kupila!"

"Da, toda ne bisera!" je obstal Paddell. "Ostrige ste kupili, da jih takoj použijete, ne pa luščin, v katerih se je nahajal biser. Lastninska pravica gostilničarja je bila že opetovano priznana."

"O, tako menite! — In če bi vzela luščine s seboj, kdo bi mi mogel to zabraniti? — Prav gotovo bi mi tudi dovolili, če ne bi nič vedeli o biseru!"

Paddell se je ozrl okoli, kakor da bi od koga potreboval pomoči. Bal se je, da ga mlada dama ne bi ugnala.

"Ampak navada je, da dá gost luščine nazaj", je končno izjavil.

Claire de St. Laurent se je zopet zvoklo zasmejala, kar je bilo hotelirju zelo sitno. "Humbbug, Mister Paddell! Če bi si naprimer zadnje ostrige zavila in našla biser dona, bi bil nedvomno moj, kajti ostrige sem plačala. Luščina je odedalo ostrige, je tedaj tudi moja. Ako kupim pri peku kruh, katerega si dam zaviti v papir, je tudi papir moj, dasi sem kupila samo kruh."

Več okoli stoječih gostov je pritrdilo izjavam mlade dame.

"To mislite vi", je odvrnil Paddell nekoliko nervozen, kajti velika biser ne bi rad izgubil.

"Pravzaprav je pa stvar drugačna. — Ali ni res, gospoda moja, da imam prav, ako zatrjujem, da imam pravico do bisera?" je vprašal goste ter potem vneto nadaljeval: "Gospodična je napravila primer z ostrigo in njeno luščino ter v papir zaviti kosom kruha. Ampak tu je stvar drugačna. Vidite, gospoda moja, Miss de St. Laurent ima sicer prav, ko trdi, da je papir kupčeva last. Dobro, pri ostrigi je luščina take-rekoč odedalo. Ta luščina oziroma odedalo vsebuje pa nekaj dragocene-ga, kar ni znano niti prodajalcu, niti kupcu. Prodajalec odda prodano stvar v trdnem pre-pričanju, da odjemalec ne dobi nič drugega, kakor to, kar je plačal. — Sedaj zopet primera. Torej kruh in papir je kupčeva last, ker je plačal. Tu pride služajno v zavijalni papir bankovec: ali ima kupec pravico, ga zahtevati zase? Mislim, da ne, ker več kakor kruha in papirja ni plačal. Takšen slučaj je tudi takoj. Ostrige in luščine so plačane, ne pa biser, katerega sem vendar tudi dal."

Nekaj dam in gospodov je pritrdjevalo pokimalo.

Toda mlada dama se ni dala pognati v kozji rog. Nekaka škodoželjnost ji je sijala iz oči, ko je odgovorila s šaljivim glasom:

"S svojimi takozvanimi dokazi ste pravzaprav le dokazali, da imate prav, Mister Paddell. Seveda bi morala vrniti bankovec, če bi mi ga prodajalec iz-pomoč zavil s kruhom. Kajti bankovec je nedvomno prodajalecva last. Z ostrigami je pa drugače. Ko ste jih kupili, je bil biser že v njej, torej ste jo kupili pod ce-no, najbrže še cenejša kakor jaz. Vzemimo drugo primer: Jaz kupim od vas staro suknjo za mo-goč pet šillingov, nakar najdem v podvaki bankovec za petdeset funtov sterlingov. Kaj je moja dolžnost? Bankovec moram na vsak način vrniti, ker ste vi nje-gov lastnik. Toda če vi ste kupili suknjo z vžitim bankovcem za majhen denar. Ali je bankovec vaš? — Ne, onega je, ki ga je vžil v podvaku. — Tako, vidite, je stvar. Ostriga je stara suknja, bankovec je biser. Bisera niste djali vi v ostrigo, torej tudi niste njegov lastnik, ampak pred vami ribič in nazadnje pravzaprav ostriga sama, kajti biser se je nahajal v njej, in ker sem ostrigo kupila, nastopim take-rekoč njeno dedščino."

Pritajun smeh je nastal po dvorani. Paddell je postal v glavo še bolj rdeč.

"Gospodična, prosim, sledite

mi v mojo sobo", je prosil s pri-drušenim glasom. Bal se je, da bi mu mogel škodovati prizor pred gosti. "Mogoče je, da se v do-brem sporazumeva", je nadalje-val, ko je mlada dama trdovratno molčala in mirno obsedela.

"Siten človek ste!" je vzkliznila Canadanka napol smeje, na-pol jezo, počasi vstala ter skrbno shranila biser v roki.

Predno sta vstopila v hotelirje-vo sobo, je padel Paddellov pogled na Amerikanca, ki se zatopil v nek časopis.

Paddell je prišel na dobro misel.

Prosil je Miss St. Laurent, naj ga za nekaj trenutkov počaka v sobi, ter se nato poda k Ameri-kančevi mizi.

Garfield je začuden pogledal, ko je videl pred seboj priklanja-jočega se hotelirja.

"Oprostite, Mister Garfield", je začel Paddell, "ako vas nad-logujem z majhno prošnjo. Goto-vo ste slišali različna naziranja med menoj in mlado damo?"

"Radi bisera? — Humbbug!" je zazrnil Amerikanec suhoparno in začel listati po časniku.

Paddell si je nervozno mel roki. "Ali menite, da ga naj propu-stim mladi dami? Ne, Mister Gar-field, jaz imam prav. Toda svojim gostom sem rad na uslugo in zato hočem povrniti dami polovico vrednosti. Mislim, da bo zado-voljna z mojim predlogom."

"In?" je poizvedoval Garfield brezbrizno, napol se še vedno buč-ke s čitanjem lista.

Paddell je pristopil, nekoliko bližje in odvrnil z zaupnim gla-som:

"Prepričan sem, da morete kot voščak preценiti vrednost bisera. Potem tudi vem, koliko smem po-nuditi dami, ne da bi kaj izgubil. Ali vam smem biser pokazati?"

Porogljiv smehljaj je zaigral okoli stisnjenih Amerikančevih ust.

"Pustite me v miru z vašim bi-serom, Mister Paddell", je odvr-nil. "Kakšno vrednost menite vendar najti v ostrigi. Pustite stvar mladi dami, če ima veselje z njo. Radi borih par šillingov se ne bi tako potegoval."

Garfield je zopet prijel za časopis.

Toda Paddella se ni bilo lahko otresti.

"Prosim vas, vsaj oglejte si bi-ser. Trdno sem prepričan, da je velike vrednosti", je prosil naj-majejše.

Ozvoljen je odložil Amerika-nec časopis ter sledil oveseljenemu hotelirju v sobo.

Ostali gostje so živahno razgo-varjali nenavadni dogodek, veči-na s tih zavistjo. Mnenja so bili vsi različnega, mnogi so pa mi-nili, da je mladi dami priznati biser.

V hotelirjevi zasebni sobi je predstavil gostilničar Amerikanca gospodični Claire de St. Lau-rent ter takoj odločno šel svoje-mu cilju nasproti.

"orej, Miss St. Laurent, slišati ste moj predlog. Kakor vi, bi se mogel tudi jaz do skrajnosti po-ganjati za svojo pravico. Ostané nama še pot poravnave in takoj izjavljam, da sem pripravljen de-liti z vami. Mister Garfield, ve-ščak, naj ceni vrednost bisera in jaz vam takoj izplačam polovico. Biser ostane nato moja last. — Prosim, pokažite Mister Garfieldu biser, da ga pregleda."

Garfield je medtem gledal skozi okno. Videti mu je bilo na obra-zu, da bi rajše bral svoj časopis, in da je le iz vljudnosti ugodil hotelirjevi prošnji.

Sedaj se je obrnil, da preišče biser, katerega mu je Miss Saint Laurent precej nerada izročila.

Vzkliz začudenja, priznaval-nega presenečenja se mu je prikre-del, ko je držal mali, motno ble-steči dragulj na dlani.

Vse je izdajalo, da se je vznudi-l v njen veslač.

S tihim veseljem je opazoval Paddell, kako je izginil skoraj to-pi mir in Amerikančevih potez, ko je držal biser enkrat proti luči, potem zopet od vseh strani, ga tipal, — kratkoma: Garfield je izdajal, z vsako kretnjo, da je vznudit biser v njem največje za-nimanje.

Minute so pretekle. Paddellu so se zdele večnost.

Končno je Garfield končal pre-iskavo.

"Čestitam vam — vama obema. Do danes nisem mislil, da se na-hajajo tako krasni biseri v ostrigah, — biser je vreden najmanj petsto funtov sterlingov!"

Paddell je menil v prvem trenutku, da ni dobro razumel.

Miss St. Laurent je veselo za-ploskala z rokama.

"Hura, Mister Paddell, jaz sem bila srečna! Še danes zvečer mo-rate darovati baterijo šampanje-a", in v svojem prekipujočem veselju bi menda najraje oba go-spoda objela, če bi se to spodobilo za hčer visokega častnika.

Garfield se je dobrovoljno sme-jal. Biser je imel še vedno v roki; očitno je bilo, da se ne bi rad ločil od njega.

"Najraje bi biser kupil; pet-sto funtov sterlingov bi vam dal zanj!", je končno izjavil.

Paddell pa ni imel veliko vese-lja, da bi se podal v to kupčijo. Garfield je to opazil ter se poslo-vil. Hotelir mu je zagotovil, da se mu izkaže za storjeno mu uslugo.

Ko je bil Paddell z mlado damo sam, je menil z zvitim smehlja-jem:

"Prekanjen dečko mora biti ta Mister Garfield. Toda povem vam, gospodična, tudi Jim Paddell je smart. Da nama je takoj ponudil petsto funtov sterlingov, dokazu-je, da se upa biser mnogo dražje prodati. Ne, dobitek spravila raj-se jaz sam."

"Jaz sem pa pri tem oškodova-na!" je odvrnila mlada dama ter nabrala ustajne v ljubko solico.

"Sklenjeno je sklenjeno!" se je Paddell hitro oglašil, v strahu, da bi mogla mlada dama svojo zahtevo povisati. "Vidite", je na-daljeval ponujljivo, "vi imate dve-stopdeset funtov sterlingov v gotovini, jaz pa riziko. Biseri čes-tokrat padejo v ceni."

Paddell sicer tega sam ni ver-jel, vendar je imel to zadoščenje, da se je dama zadovoljila s temi vzroki.

Ko je odšla malo časa zatem Miss St. Laurent iz hotelirjeve zasebne sobe, je bila za dvestopet-deset funtov sterlingov, boga-tejša.

Lahkih korakov je šla narav-nost v penzionat, kjer je stano-vala. Medpotoma je najela teža-ka, ki naj bi odnesel njeno stvari na kolodvor.

Razun stare kapitanove vdove ni bilo nikogar v penzionatu, ob tem času so bile vse dame na mor-ski obali.

Claire de St. Laurent je govor-ila o nekem brzojavu, katerega ji je izročil poštni sel na poti, o nenadnem obolenju svojega oče-ta, polkovnika, ter da mora takoj odpotovati.

Plačala je stan do konca tedna in potem odšla iz hiše. Stara vdo-va jo je blagoslavljala pred slo-venjem, žal ji je bilo za vedno ve-selo razpoloženim poletnim go-stom.

Na kolodvoru je kupila vozni listek za v London ter potem od-šla v čakalnice.

Čez nekaj časa je prišel drugi potnik. Bil je Garfield, toda brez kovčeka, katerega je prinesel s seboj v Brighton.

Navede brezbrizno, je korakal semintja ter mirno kadil. Samo dober opazovalec bi videl, da se je včasih nemirno ozrl okoli ter da se je globoko odahnil, ko je pridrvel vlak.

V voz drugega razreda sta se sešla Claire de St. Laurent in Garfield kakor slučajno.

"No, ali imas?" je vprašal A-merikanec, ki sedaj ni izgledal tako nedostopen napram mladi da-mi, ampak prav zadovoljen.

"Da — tukaj!" se je zasmejala ter pokazala na svojo ročno tor-bico, nakar sta se spogledala ter se glasno zasmejala.

Vlak je odšel in kmalu je iz-ginil Brighton njunim pogledom.

Jim Paddell ni slutil nič hu-dega.

Garfield je imel svoj kovček v hotelu in dosedaj se je še vedno izkazal za gentlemana v pravem pomenu besede.

Ko se je včerilo in so se začeli gostje vračati z obali, A-merikanca pa le ni bilo na izpregled.

Paddell je postajal nemiren. Previdno je izpraševal goste, če se niso sestali z Amerikancem; toda niti na obrežju, niti na po-molu ga ni nikdo videl.

Ostala je tedaj še možnost, da je naletel Garfield na znance ter da večerja z njimi v kakem dru-gem hotelu.

To noč je imel Jim Paddell zelo nemirne sanje; njegovo prvo vprašanje prihodnje jutro je ve-ljalo Amerikanca.

Vrnil se še ni, to je bilo vse, kar je izvedel od služabni. Paddell sam se je odpravil v Garfieldovo sobo. Postelja je bila nedotaknjena, poleg nje kovček.

Ker je tičal v ključavnicu ključ, se Paddell ni mogel prevladati, da ne bi pogledal notri.

Učinek je bil presenetljiv, lah-kovertni hotelir je stal nekaj tren-utkov, kakor bi ga zadela strela.

Kovček je bil namreč napol-njen s starimi časopisi in težkimi kamni.

Ves rdeč je odhitel Paddell v svojo sobo, vzel biser iz blagajne-ter hitel k prvemu draguljarju.

Strašen sum se mu je vznudi-l. Pri draguljarju je tudi izvedel žalostno vest, da je biser prav do-bro ponarejen, vreden pa kljub temu ni ni ti en šiling.

Ko je ostal pri kosilu stol Miss St. Laurent prazen, si je Paddell lahko mislil, kako zvito ga je sle-parska dvojica ocačila.

Za zasledovanje je bilo seveda prepozno; Paddellu samemu je bilo mnogo na tem ležeče, da se stvar preveč ne razglasi. — Kdor ima škodo, mu ni treba skrbeti za posmehovanje.

Cez nekoliko dni je dobil Pad-ell majhen zavojček iz Londona.

V njem je bila znana škotljica in navadna naprsna igla. Pri-ložen je bil listič s sledečim besedilom:

"Priloženo za dragoceni biser tudi primeren okov. V spomin na vašo poletna gosta Garfielda in Claire de St. Laurent."

KONEC ŽGANJEKUHOV IN PI-VOVAREN?

Pri razpravi glede pičlosti živil, katere se je na povabilo predse-dnika vdeležil poslanec Lever iz South Caroline, načelnik komiteja za poljedelstvo, je Lever predse-dniku izjavil, da je za to, da se za-pre vse pivovarne in destilacije v državi, kakor naj bi se porabilo v prehranjevalne svrhe vse žito, ka-teremu se porabi sedaj za izdelovanje piva in žganja. Za sedaj se še ne ve, kaj je predsednik Wilson na to odgovoril.

Dohodki, kateri ima sedaj zve-zna vlada iz žganj in varjenih pi-jac, znašajo na leto nekoliko 216 milijonov dolarjev, k kateri svoti je treba še pristeti nekoliko šest mi-lionov za zvezne licence. Nadalje dobijo različne države na stotine milijonov dolarjev za gostilniške licen-ce. Ti dohodki bi seveda vsi odpadli, ker bi odpadlo vse toče-nje in vsaka prodaja. V sedanjih časih, ko bo treba spraviti skupaj nekako dva tisoč milijonov dolar-jev v davkih, da bo mogoče plačati vojne priprave in vse, kar je s tem v zvezi, bi se zelo neprijet-no občutilo izpad tako velikanske svote. Nadalje bi postalo imetje, ki predstavlja sedaj vrednost več stotin milijonov, popolnoma brez vsake vrednosti, kar bi zopet zna-čilo primanjkljaj v davkih. Od-padli bi končno tudi veliki dohod-ki, katere ima sedaj vlada iz kor-pora in zaposlenih v pivovarskih in destilacijski obrti. Ti so tako-zvani korporacijski davki. Brez o-zira na ta izpad za zvezne in dr-žavne blagaj

